

T.C. M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 17.12.2015
Sayı: 365

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10.6.1983 tarih ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılmasına
(Seçim Barajının İndirilmesi) İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz. 07/12/2015

Al: ÖZCAN

Engin Altay
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Levent Gök
Ankara Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür Özel
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Dr. Dursun Çiğdem
İstanbul M.

Musea Gaur
İstanbul M.

Murat Emir
Ankara M.

Tunç P. M.

Hüseyin Yılmaz
Ankara M.

Selma Oğan
İstanbul M.

Leyla Nallıoğlu
Ank M.

Senal Sarıhan (Ank)
MURAT BAKAN
İZMİR M.

Ömer Fethi Görer
Niğde M.

M. Akdeniz

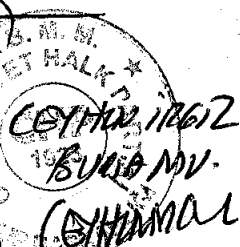
Kamil Okuyucu Sındır
İZMİR

Didem Engin
İstanbul M.

Ahmet AKIN
Balıkesir M.

Hayat Aşkın Karan
Ankara M.

Sergin Tanlıoğlu
İst M.

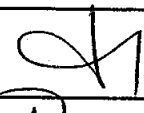
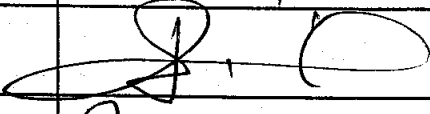
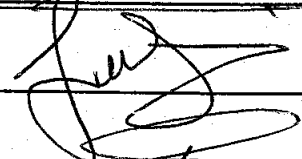
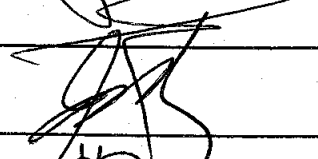
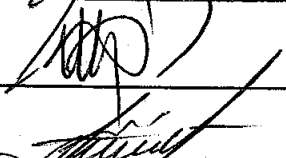
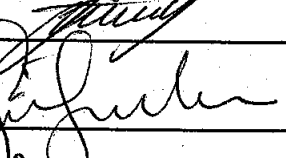
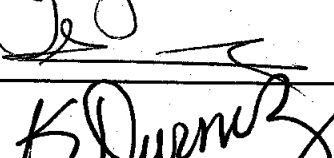
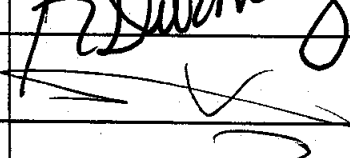
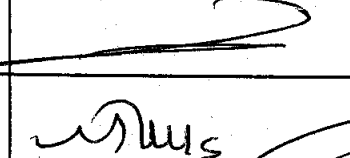
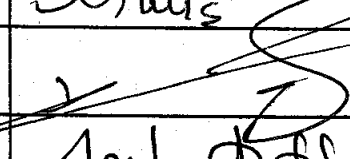
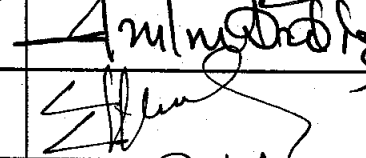
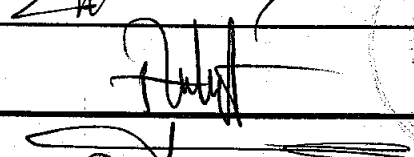
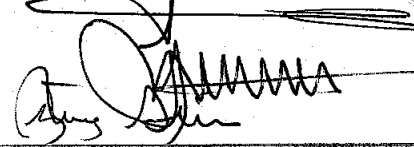

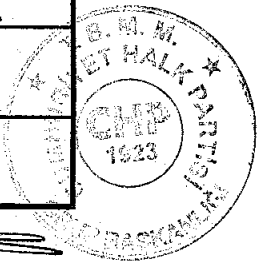
TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	08 Subat 2015		E.No: 2/634	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Bşk.Yrd.	Gn.Sek.
ÖM	Ş	K.D.	U	M
TBMM BAŞKANI	M			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
17 Aralık 2015
Numara:

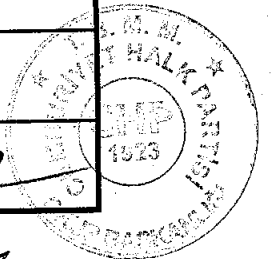
TBMM GENEL EVRAK
17 Aralık 2015
No: 11820

365... Sayılı Kanun Teklifinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mehmet Gükel	İstanbul	
Özhan Yılmaz	Adana	
TEKİN BİNGÖL	ANKARA	Tekin Bingöl
Burcu Kalkal	Afyonkarahisar	Burcu
ÖZCAN YALIN	LİQA	
Gamer Alişip Hacı	BT	
Mahmut Tonal	DT	
Ali Şeker.	İstanbul	
Oral Acırtı	Zonguldak	
Yasar TÖZÜN	Bilece	
Tufan Köse	Gorum	
Hayda Aran	Kocaeli	
Kadim Durmaz	Tokat	Kadim Durmaz
Ziye Taron	Adan	
Melike Bozner	Danli	
Mustaf Turcer	Anz	
Ahile Sertel	İmir	
İbrahim Özkan	Adana	
Derviş Kık	Antalya	
Nurhayat Altın Kayapınar	Bursa	
Okan GAYRANCIÖZ	Edirne	
SİBEL AYTUĞ	İstanbul	
ÖZGEMİR ATICI	Mersin	

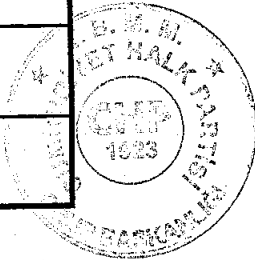

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Muhammed İbrahim	Çarşamba	M. İbrahim
Ali Yiğit	İzmir	Ali Yiğit
Hicran Yıldız	Aydın	Hicran Yıldız
Gülay Yekeler	İstanbul	Gülay Yekeler
Meklit Duden	Hatay	Meklit Duden
Turhan İbrahim	Muş	Turhan İbrahim
Onur Adıgüzel	İstanbul	Onur Adıgüzel
Barış Karadeniz	Sinop	Barış Karadeniz
Tahsin Tarhan	Kocaeli	Tahsin Tarhan
Ömer Kaan Salıcı	İstanbul	Ömer Kaan Salıcı
Caner Nispet	Tekirdağ	Caner Nispet
Utku Gökdoğan	Eskişehir	Utku Gökdoğan
M. Hüsnü Bozkurt	Konya	M. Hüsnü Bozkurt
Selin Saygı Baka	İzmir	Selin Saygı Baka
Kennel Zembek	Samsun	Kennel Zembek
Mehmet Bıkoğlu	G. Antep	M. Bıkoğlu
Gelin Osman Baka	Antalya	Gelin Osman Baka
A. Tuncay Öden	İzmir	A. Tuncay Öden
Akin Üstündağ	Muş	Akin Üstündağ
Nurettin Demirk	Muş	Nurettin Demirk
M. Rıza Yalçınkaya	Bartın	M. Rıza Yalçınkaya

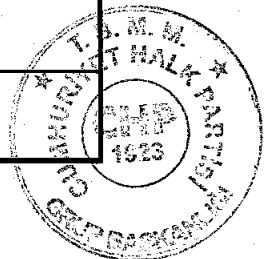
Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mert Ali Bily	İzmir	
Ömer Selah ALDAN	Muğla	
Nihat Erdoğan	İST	
Othman SAKAL	Bursa	
Uğur Düzgüner	Ailem	
Cemal Okan Yüksel	Eskişehir	
Seyit TORUN	ORDU	
Akif EKİCİ	Gaziantep	
Yakup Akkaya	İstanbul	
Bilal Pamaygil	İstanbul	
Kann Arslan	Denizli	
Gaye Usluer	Eskişehir	
Namik Hanutca	Balıkesir	
Ahmet Ushupulmez	Ankara	
Elif Doğan Tömen	Adana	
Haluk PEKSEN	Trabzon	
Verapetkin İmre	Zong.	
Hilmi YARAYICI	Hatay	
Birsel Eder	Hoduy	
Sefer Topal	Hoduy	

Mehmet Tinn Balıkesir
Nihat Yeşil Ankara

365... Sayılı Kanun Teklifinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
SARMA PAVLEY	ISTANBUL	Sarma Pavley
Boris YARCANAS	IST	Boris
MAZLUM KURULU	MANİSA	Mazlum
Muhammed İNCE	Salara	Muhammed
Lale Karabıyık	BURSA	Lale
Zehra Temizel	İzmir	Zehra
Bilal Yener Belkacem	GİRESUN	Bilal
Ceyhan İRGİL	BURSA	Ceyhan
Fatma Kaplan Hümeş	kocaeli	Fatma
Alihan Aydın	Bursa	Alihan
Zeynep ALTIOK	İZMİR	Zeynep
MEZDA KAMUCUOĞLU	MERDİN	Mezda
HANUK KOLU	ANKARA	Hanuk
Bülent ÖZ	Gonakkele	Bülent
Arhan BAKIR	USAKTA	Arhan
M. Akif Hamurabi	İSTANBUL	M. Akif

GENEL GEREKÇE

Demokrasi, tüm vatandaşların, devlet politikasını şekillendirmede eşit hakka ve temsile sahip olduğu en yaygın yönetim biçimidir. Demokrasi halk iradesinin eksiksiz olarak yasama organında temsil edilmesidir. Demokrasi çoğunluğun kazandığı azınlığın ise tümüyle kaybettiği bir yönetim şekli değildir. Demokrasilerde halkın tamamının temsili önemlidir.

Ülkemizde seçim barajının var olması, yurttaşların karar alma süreçlerine katılımı bakımından bir sınırlama getirmektedir. Bu sistemde vatandaşlarımız belli aralıklarla oy kullanmakta ve temsil hakkı elde edebildiği oranda temel hak ve özgürlükler için mücadele etmektedir. Seçim barajı uygulaması nedeniyle, siyasi alternatifler sınırlanmakta, yurttaşlarımızın önceden belirlenmiş belli siyasi partiler dışında tercih hakları bulunmamaktadır.

Ülkemizde 10.6.1983 tarih ve 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanunun 33 üncü maddesi ile seçimlere katılan siyasi partilere ülke genelinde %10'luk bir ülke barajı getirilmiştir. %10'luk baraj nedeniyle birçok seçimde bazı siyasi partiler Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil hakkı bulamamış; bu partilerin alması gereken milletvekillerini barajı geçen partiler alarak aldıkları oya göre çok yüksek oranda TBMM'de temsil hakkı elde etmişlerdir.

Seçim barajının varlığı toplumun bazı kesimlerinin siyasi girişimlerinin önünde büyük bir engel olmuştur. Seçim sonuçlarında temsil edilememenin yanı sıra bazı siyasi oluşumlar başlamadan bitmiştir. 2002 yılında yapılan genel seçimlere 18 siyasi parti katılmış, seçim barajı nedeniyle bunlardan sadece ikisi Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil hakkı edebilmiştir. Oy kullanan 32.768.161 seçmenden 15.846.580'i (%48.35) TBMM'de temsil hakkı bulamamıştır. %10'luk seçim barajı 1980 Askeri Darbesinin topluma bir dayatmasıdır. Cumhuriyetin kuruluş felsefesine, cumhuriyet ve demokrasiye aykırıdır.

Özellikle 1980 sonrası iktidara gelen siyasi partiler, %10'luk seçim barajını baskıcı, tek sesli ve halkı sadece belirli dönemlerde sınırları ve sayıları belirlenmiş olan siyasi partilere oy vermeye zorlamışlardır.

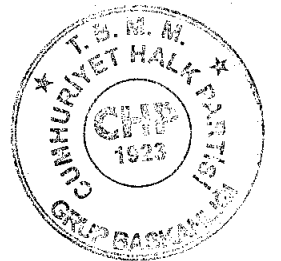
Ülkemizde belirli zaman aralıkları ile seçim yapılması, seçime giren sınırlı sayıda siyasi partiye halkın oy vermesi, demokratik ve özgürlükçü bir sistemin olduğu sonucunu göstermez. Gerçek demokrasi her siyasi partinin toplumdaki seçmen sayısı ile orantısız olarak

parlamentoda temsil edilmesi esasına dayalıdır. Temsil edilebilme hakkı özgürlükler kapsamında değerlendirilmelidir. Devletin başlıca görevi güvenliği sağlayarak, özgürlüklerin kısıtlanmadan yaşanmasını sağlamaktır. Demokrasi toplumdaki bütün grupların ve görüşlerin parlamentoda temsili esasına dayalıdır.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 21 inci maddesinin 1 inci fıkrasında ***“Herkes, doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkına sahiptir”*** hükümlerine yer verilmiştir. Ülkemizdeki seçim barajının varlığı toplumun geniş kesimlerinin temsilinin önüne geçmektedir. 1 Kasım 2015 Milletvekili seçim sonuçlarına bakıldığında, her hangi bir siyasi partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde temsil edilebilmesi için, oy kullanan seçmenlerden yaklaşık 4 milyon 900 bininin oyunu alması gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Mevcut şartlar bu sayının altındaki bütün halk kitlelerinin temsilini engellemektedir. Milletvekili Seçim Kanununun 33 üncü maddesi, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 21 inci maddesinde belirtilen, yönetimde temsil edilebilme ilkesine açıkça aykırıdır. Yüzde onluk seçim barajı, vatandaşların sahip oldukları kendi siyasi partilerde siyaset yapmalarını ve/veya siyasete katılmalarını engelleyerek, ülkemizdeki yönetim sisteminin oligarşiye hatta monarşiye doğru sürüklenmesine neden olmaktadır.

Bu Kanun teklifimizle; 10.6.1983 tarih ve 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanunun 33 üncü maddesindeki %10’luk seçim barajının %5’e düşürülerek TBMM’de bütün siyasi görüşlerin temsil edilmesinin sağlanması ve böylece cumhuriyet ve demokrasimizi güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile seçim barajı %5'e indirilmekte, toplumun tüm kesimlerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsili, bütün siyasi partilerin siyasal yaşamda yer bulması ve halk iradesinin tam olarak parlamentoya yansıtılması sağlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

